

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

Serviciul de administrație publică locală, monitor oficial și transparență decizională
Nr. 31069/24.10.2023

APROBAT
PREȘEDINTELE
CONSILIULUI JUDEȚEAN TIMIȘ
Alin-Adrian NICA

AVIZAT
SECRETARUL GENERAL AL JUDEȚULUI TIMIȘ
Ioan - Dănuț ARDELEAN

MINUTA
Dezbaterei publice desfășurată în data de 24.10.2023
privind aprobarea Strategiei culturale a Județului Timiș
pentru perioada 2023-2027

Astăzi 24 octombrie 2023 la ora 12,00 în Sala Multifuncțională a Consiliului Județean Timiș a avut loc dezbateri publică pentru aprobarea Strategiei culturale a Județului Timiș pentru perioada 2023-2027. Dezbaterea a fost moderată de domnul vicepreședinte Alexandru Constantin Proteasa.

La dezbateri au participat:

Din partea Consiliului Județean Timiș

- Alexandru-Constantin Proteasa - vicepreședintele Consiliului Județean Timiș
- Adela-Marinela Popa - șef birou - Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
- Cornelia-Mihaela Coadă - consilier superior în cadrul SAPLMOTD
- Ramona Cobliș - consilier superior în cadrul Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
- Ivona-Amanda Turnagiu - consilier superior în cadrul Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte
- Adrian Tuce - consilier superior în cadrul Biroului de informatică
- Aurelia Cauc - inspector de specialitate în cadrul SAPLMOTD
- Ciobu Adela - inspector de specialitate în cadrul Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Din partea consilierilor județeni

- Petre Mihăieș - consilier județean – membru

Din partea invitaților:

- Yolanda Florescu
- Bogdan-Petru Crișan
- Nadia Tismănaru
- Adina Leaha
- Marius Cepeu
- Delia Nadolu
- Alina Mafa
- Minodora Stancu
- Lorenzo Stancu
- Răzvan Maxim
- Daniel Lupu
- Mihăiță Ardelean
- Reprezentant Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT)
- Reprezentant Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT)
- Reprezentant Fundația Județeană pentru Tineret Timiș (FITT)
- APDT Timiș
- APDT Timiș
- UVT
- Bibliotecar CECART
- Manager Magic Suport
- Președinte Asociația Magic Suport
- Președinte Asociația Lumea Voluntarilor
- Președinte Asociația Festivalul pentru Tineri
- Președinte Asociația culturală

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Bună ziua, doamnelor și domnilor.

Numele meu este Alexandru-Constantin Proteasa, în calitate de vicepreședinte al Consiliul Județean Timiș am onoarea de a fi gazda dumneavoastră astăzi la dezbateră strategia culturală a județului Timiș pentru perioada 2023-2027. Alături de mine mai este și domnul consilier județean Petre Mihăieș, doamna Adela-Marinela Popa, șefa biroului de cultură din cadrul aparatului de specialitate și nu în ultimul, din partea celor care au elaborat strategia, doamna Delia Nadolu de la Universitatea de Vest Timișoara.

Așa cum am precizat încă de la început, suntem în perioada de dezbateră. Strategia a fost afișată pe site și a fost perioada de depunere de observații, propuneri, sugestii. Trebuie subliniat faptul că acest demers are o continuitate. Consiliul Județean Timiș are deja o strategie culturală adoptată și reînnoită începând cu anul 2001.

La baza acestei strategii au stat și s-au armonizat, împreună cu strategia de dezvoltare economică și socială a județului Timiș pentru perioada 2022-2027, strategia culturală a municipiului Timișoara pentru anii 2014 până în 2024. De asemenea, au fost consultate și documentele privind strategia pentru cultură și patrimoniul național din 2016 până în 2022, strategia națională pentru dezvoltare durabilă a României, politica de coeziune Uniunii Europene, master planul pentru turismul național al României pentru perioada 2007-2026. Cum spuneam, strategia culturală a județului Timiș a fost realizată de o echipă de profesioniști aparținând fundației Universitatea de Vest.

În continuare dau cuvântul doamnei Delia Nadolu pentru a ne prezenta pe scurt ce este, ce reprezintă această strategie și cu ce elemente noi vine strategia pe perioada 2023-2027 față de cea precedentă, întrucât cele precedente au fost elaborate tot de către Universitatea de Vest.

După prezentarea pe care o va face doamna Nadolu, intrăm în partea de dezbateri, întrebări și recomandări la care pot participa invitații la această dezbateră.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Mulțumesc domnule vicepreședinte.
Bună ziua doamnelor și domnilor.

Pentru început, așa cum am fost deja prezentată, numele meu este Delia Nadolu. Sunt conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest, iar problema culturii și a studiului culturii mă preocupă în mod special, deoarece eu acolo și predau antropologie culturală. Acum, referindu-ne concret la strategia pe care am primit-o, ca și misiune, de realizat, pot să spun că încă din 2000, de la prima strategie, cunosc conținuturile și planurile care au fost atunci dezbătute și acțiunile care au fost propuse. Ulterior, am participat direct sau indirect și la celelalte strategii din anii, cu care o să vedeți că sunt comparații sau bănuiesc că s-a văzut în transparență comparațiile cu 2005-2018 și prima strategie din anul 2000.

Ca orice strategie, misiunea generală, dacă ar fi să spun două cuvinte, dezvoltarea unei vieți culturale diversificate și competitive au fost cuvintele cheie după care direcțiile strategice, care sunt, bineînțeles, în concordanță cu caietul de sarcini pe care l-am primit. Sunt patru direcții strategice, respectiv asigurarea unui ecosistem cultural de calitate, promovarea unei abordări interculturale, promovarea culturii timișene, circuitul național și european și cea de-a patra direcție strategică este ideea de a susține dinamica culturală timișeană după finalizarea și deținerea titlului Timișoara Capitală Europeană a culturii 2023.

Deci, acestea sunt cele patru direcții, care sunt implicate în caietul de sarcini și de aici am pornit, așa cum bănuiesc că și cunoașteți, cu obiectivele generale, apoi urmează obiectivele specifice, după care urmează măsurile și acțiunile pe care le-am dezvoltat.

În continuare, doamna Delia Nadolu, face o prezentare mai amplă a strategiei culturale elaborate. Strategia a fost adusă la cunoștință prin publicarea pe site și la avizierul instituției și a fost pusă pe transparență conform Legii nr. 52/2003.

S-a adus în discuție ceea ce este nou în această strategie și anume, faptul că s-a încercat schimbarea paradigmei de studiu. Aceasta fiind, de fapt noutatea acestei strategii față de cele precedente.

În urma unui studiu făcut în Marea Britanie despre viitorul scenariilor urbane, un mare studiu interdisciplinar cu geografi, istorici, arhitecți, sociologi, psihologi, de la facultatea noastră, am adaptat acest studiu al scenariilor urbane pe scenarii culturale. Apare în această strategie un altfel de parte teoretică, altfel decât este obișnuit să apară în strategii, adică aceste scenarii, care sunt în număr de patru, preluate așa cum am spus din scenariile urbane, și primul scenariu este scenariul noii sustenabilități, apoi scenariul reformei politicilor publice, scenariul forței pieței și ultimul scenariu este scenariul unica fortăreață. Fiecare din aceste scenarii a căpătat-o, așa cum a spus, o adaptare pentru proiectul nostru cultural și scenariul noi sustenabilități pentru cultura l-am transformat în păstrarea și valorificarea tradiției.

Celălalt scenariu al politicilor publice s-a transformat în cultură pentru toți, scenariul forța pieței, bineînțeles în cultura ca business și celălalt scenariu al lumi ca fortăreață în cultura pentru elite. Acestea au fost cele patru scenarii culturale pe care le-am pus cumva pe această paradigmă elaborată de scenariile urbane, dar neschimbând partea clasică, adică obiectivele acelea generale pe care le-am anunțat dacă ele sunt realizate, bineînțeles că se transformă în beneficii pentru spațiu cultural, adică pentru Timișoara, pentru județul Timiș și deja în aceste scenarii apar beneficiile, deci obiectele generale transformate în beneficii. Dar ca acestea să devină beneficii, adică să fie îndeplinite, trebuie niște condiții pe care le-am identificat și prezentat într-un tabel amplu. Sunt 40 de condiții care ar duce spre realizarea acelor beneficii, după care pentru fiecare scenariu în parte am văzut care din condiții sunt realizabile, care nu sunt realizabile sau parțial realizabil.

În concluzie, trebuie să discutăm acum dacă acțiunile respective cuprind ceea ce își dorește publicul consumator de cultură, creatorul de cultură din județul Timiș.

Doamna Adela-Marinela Popa – șef Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Mulțumim doamna Nadolu pentru această frumoasă prezentare pe care ne-ați făcut-o, iar în continuare am rugămintea ca toți cei din sală care doresc să intervină să solicite un microfon pentru a putea fi auzită și înregistrată intervenția sa întrucât aceasta va fi consemnată într-un proces-verbal.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Deci, așteptăm intervenții din partea dumneavoastră. Cine dorește să se înscrie la cuvânt? Probabil unii dintre dumneavoastră vă așteptați să se dezbată acum TimCultura, dar să știți că astăzi vorbim doar de strategia culturală a județului Timiș.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Mă numesc Minodora Stancu, iar pentru cei care nu mă cunosc, reprezintă Asociația Magic Suport și sunt aici împreună cu magicianul Lorenzo Cristian, președintele și inițiatorul festivalului Time for Magic.

Cu permisiunea dumneavoastră, mă adresez doamnei Nadolu care în prezentarea domniei sale ne-a vorbit foarte mult despre elită și noi ne întrebăm ce înseamnă elită. Ne-ați spus că este cultura pentru toți, iar asta ne bucură pentru că noi avem un domeniu nișat și e bine, dar vrem să știm care-i treaba cu elita, și aceasta este întrebarea noastră.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Am spus că am preluat aceste sintagme din dezvoltarea urbană, în care lumea ca fortăreață, înseamnă că există anumiți cunoscători, anumite persoane, să spunem profesioniste în domeniu și cumva o închidere și o auto-suficiență în generarea de acte culturale, dar și de recepția culturii pentru specialiști. Adică evenimente culturale, fiecare polarizate pe genul lor de specificitate, dar cu o adresabilitate clară unui public să zicem specializat.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Adică, mai pe înțelesul meu, dacă iau dintr-un domeniu, nu știu, de exemplu din magie, iar la mine din domeniul magie eu îl am pe Lorenzo pe care îl pot considera cea elită, iar pe partea de sculptură sau de teatru, sunt persoanele care sunt specializate în domeniul respectiv sau care cunosc mai multe lucruri despre domeniul respectiv.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Da, cam așa este această paradigmă. Am avut discuția aceasta chiar în focus grupurile cu specialiști, nemulțumirea lor este că parcă se adresează unui public la care nu ajunge ceea ce ei oferă și atunci s-a pus problema cine să educe acest public ca să facă parte, să zicem din elită, adică să fie spectatorul pe care îl căutați.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Cu alte cuvinte, să atragem și celălalt public ca să înțeleagă.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Da, de exemplu, percepția celor de la filarmonică este că au un public de nișă care este al lor și câteodată mai apare și un alt gen de public care de multe ori dă și un feedback nepotrivit pentru că nu e nici din interior și nici nu percepe actul cultural ca atare.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Pentru că acum două ore am avut o dezbatere publică privind Strategia de tineret, iar cei care au contractat strategia ne-au spus că au făcut workshop-uri, consultări cu mediul academic, cu mediul de afaceri, cu organizații neguvernamentale, aș dori să știu dacă și dumneavoastră ați făcut acești pași? Dacă da, vă rog doamna Nadolu să ne detaliați puțin și partea aceasta. Dorim să știm cu cine v-ați consultat la elaborarea strategiei.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Consultările au fost mai ales cu reprezentanții instituțiilor culturale, poate am ajuns la reprezentanții cheie sau poate la reprezentanți delegați, dar am avut invitații absolut pentru toată partea aceasta de instituții formale. După aceea am avut și partea de ONG-uri și cumva, să spunem cultura făcută de independenți. Am avut actori independenți care ei nu s-au încadrat nici în teatru național și au venit poate cu mai multă deschidere sau cu interes pentru această idee de strategie culturală în care clar că doresc să fie implicați. Deci, întâlniri au fost mai întâi cu instituțiile formale și apoi și cu mediul acesta care profesază în domeniul culturii, dar să spunem că sunt independenți.

La strategia de tineret din 2014, pentru că tot adus în discuție, am participat din plin, adică am fost cu IT-ul, realizantul principal 2014, și știu de acolo genul de dezbatere și de aceea și genul puțin mai mare de implicare a tinerilor pentru problema asta. La noi, problema culturală fiind adresabilă inclusiv și tinerilor, a fost mai greu să ai o nișă specială dacă ne gândim la publicul consumator. La noi, persoanele care au format focus-grupurile și interviurile particulare au fost specialiști, iar publicul consumator a fost cu chestionarul.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Cu permisiunea dumneavoastră domnule vicepreședinte aș dori să intervin, referindu-mă la întrebarea adresată de doamna Minodora Stancu care, după părerea mea cred că este o întrebare legitimă.

Din ce am înțeles eu și ce anume vrem să transmitem, elita nu este ceva exclusivist care se vrea a fi izolați într-un turn de fildes.

Trebuie să recunoaștem că orice domeniu, cu atât mai mult unul cultural, are o elită. Ori rolul acestei idei este de a mobiliza, prin notorietate, de a atrage, spre fenomenul cultural. Pentru că, în fond, cultura este ceea ce recepționează marea majoritate a oamenilor și cum se comportă în urmă a unui act de cultură. Dar elita e necesară și dacă doamna profesoară poate să ne confirme, exact în acest sens, de a da tonul într-un domeniu și mai ales în unul cultural, iar eu așa înțeleg prezența acestui cuvânt în strategie.

La urma urmei, această strategie este strict necesară, pentru că noi avem nevoie de o viziune unitară asupra a tot ce se întâmplă județul Timiș în privința culturii, care este un element important, un element strict vital al societății, și care de obicei nu-și găsește finanțare.

De aceea este foarte necesar ca instituțiile abilitate ale statului să se aplece asupra acestui fenomen, pentru că lumea-i atrasă de alte lucruri, mai puțin de cultură. Ori rolul strategiei este de a integra toate activitățile posibile, de a vedea unde suntem și unde vrem să ajungem, dar într-o viziune unitară, nu separat, dispersat și fără un scop final. Doamna profesoară credeți că am înțeles bine sensul cuvântului elită?

Eu vă mulțumesc și vă garantez că orice domeniu, dacă are la bază o strategie, este și o șansă de a obține finanțări. De obicei, una din condițiile care se pune pentru a obține o finanțare, și noi ne referim mai ales la cele europene, este să avem o strategie în domeniu. Ori, din acest punct de vedere, Consiliul Județean Timiș își va face datoria în sensul că vine cu strategia, iată, o supune și dezbaterii dvs. și dorim să o îmbunătățim cu ideile care pot veni de la cei care lucrează direct.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Mulțumesc mult că ați făcut această precizare și mi-au venit acum în minte cele două materii, respectiv de psihologia mulțimii și psihologia elitelor, și până la urmă, deși sună absolut că sunt antagonice, nu erau, pentru că psihologia mulțimilor era baza pentru care elitele puteau să existe și să pe urmă să conveargă dinspre elite spre mulțimi, să zicem, un fel de organizare a mulțimilor sau de ideea aceasta de cineva care te coordonează, dar nu forțat și ai un fel de model de urmat.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

O altă întrebare pe care doresc să vi-o adresez, este dacă pe perioada transparenței strategiei ați primit recomandări în scris legat de strategie și dacă da, atunci vă rog să ne spuneți dacă ulterior, s-a ținut cont de ele.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Sigur, recomandările care au venit în toată această perioadă, n-au venit singure. Le-am solicitat din nou, așa cum am spus, unităților administrative, mai ales din teritoriul, care inițial poate au uitat, poate au neglijat, poate n-au știut cât de strict este termenul și le-am reapelat și telefonic și avem material. Inițial au fost cam 40 de unități administrative care nu răspuseseră și nu am obținut nici de la jumătate, nici după reapelări deși este interesul fiecăruia până la urmă.

Deci, într-un final am mai găsit primării în care consilierii culturali care se ocupă de acest domeniu și care au putut răspunde, au dat anumite răspunsuri.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Deci, au fost 18 răspunsuri care v-au ajutat pentru că au fost răspunsuri constructive.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Dă, au fost acțiunile lor particulare care urmează pentru localitățile lor.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Pentru că noi reprezentăm un domeniu nișat și suntem unici în sensul că ne ocupăm de arta iluzionismului, mi-ar plăcea foarte tare să ne treceți și pe noi acolo pe lista dumneavoastră, eventual la următoarele întâlniri sau la următoarele situații pentru a putea să ne spunem și noi punctul de vedere, să ajutăm la creșterea acestui domeniu, etc. Să știți că ne luptăm de ani de zile și pentru noi ar fi un lucru foarte important. Noi suntem și ONG, ne susținem singuri, adică facem pe puterile noastre tot ceea ce facem.

Bineînțeles, acțiunile culturale s-au făcut împreună cu Consiliul Județean Timiș de la care am avut finanțare, dar vrem să fim și noi acolo, să putem să reușim împreună să creștem arta iluzionismului. Deci, repet, mi-ar plăcea foarte tare să ne chemați și pe noi.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Mulțumim de interes și, cu siguranță dacă aveți acțiuni concrete și acestea se pot introduce veți fi invitați. Așa cum ați văzut acolo, tabelul arată cu rubrici goale la acțiuni care așteaptă să vină fiecare este încadrabil la un obiectiv specific. Deci, câmpul e deschis.

Domnul Lorenzo Stancu – Președintele Asociației Magic Suport

Încerc să reformulez ideea și aș dori să ne spuneți cum ne putem înscrie în echipa care contribuie la strategie. Pentru că mai devreme ați pomenit de reprezentantul Fundației Județene de Tineret Timișoara, dar să știți că de multe ori, noi ca artiști locali, am văzut tot ceea ce s-a întâmplat în anul acesta 2023, foarte multe lipsuri în evenimentele cheie din orașul ăsta și vă spun sincer, în calitate de artist, am simțit clar lipsa unui director artistic la evenimentele cheie care nu puteau să lipsească. În plus, gândiți-vă că mai sunt alte probleme legate de logistică, de acces în anumite locații și cred că cel mai important sau cei mai importanți oameni în ședința asta de formare sau de gândire a strategiei sunt oamenii din teren, pentru că există și cel proverb care spune: "teoria ca teoria dar practica ne omoară".

Și atunci, în perioada în care gândiți strategia, cred că cel mai important este ca în echipa respectivă să fie și oameni din teren care chiar fac evenimente și care ajung să se confrunte la fața locului cu diverse probleme care deja le cunosc. În fiecare an sunt aceleași și cumva aici ne-ar interesa să știm care este procedura prin care putem intra în echipa asta care elaborează strategia, nu știm dacă trebuie să ne înscriem sau dacă așteptăm să fim chemați.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

În momentul în care am spus despre consultarea principalilor realizatori de act cultural cultura, ne-am referit la faptul că acelea au fost focus-grupurile pe care noi le am făcut cunoscute. Deci e ca a primi și a vedea, nu știi dacă să primești, dacă nu știi ce să vezi. N-am știut existența tuturor acestora, nu știu care ar putea și poate este o bună întrebare și o bună metodă de a

îmbunătăți pentru viitor, de a ști cum să ajungem la acolo la actul cultural. Trebuie ca cel care realizează actul cultural, mai ales cel de nișă, cum a mai spus, sau cel independent cum am avut.

De aceea, la focus grup am avut actori independenți și am simțit că ei nu se simt partea din nici un format din acesta care să îi apeleze direct, pentru că noi nu știm unde să găsim și dacă îi cunoaștem, nu știm unde sunt afiliați sau cum să ajungem înspre ei. Probabil simt că sunt dați la o parte, ceea ce nu e deloc real.

Este și dorința noastră de a avea colaborare și cu ei și nu doar cu instituțiile mari, care sunt clar standardizate.

Domnul Lorenzo Stancu – Președintele Asociației Magic Suport

O să vă dau o idee despre cum o să puteți identifica asta pe viitor. Să știți că presa locală tot timpul va ști cine sunt artiștii locali care vând cele mai multe bilete, care au cel mai des evenimente și aici mă refer strict la cei independenți pentru că ceilalți, care sunt susținuți de stat în teatru, național sau operă, clar au evenimente care trebuie să curgă, că asta este programul, dar sunt foarte mulți artiști locali care au propriile evenimente și să știți că se pot face niște sondaje iar colegii din presă vă pot spune cine are cele mai multe spectacole și vă pot da informații despre ceea ce se face și în afara orașului sau în afara județului. Acesta ar fi un instrument foarte bun pe care l-ați putea folosi atunci când vreți să formați această echipă pentru strategie.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Aveți mare dreptate, pentru că exact din chestionarele care au fost către public am obținut anumite evenimente de care nu știam că sunt, dar n-am știut cum să ajungem la realizatorul evenimentelor respective. Suntem și noi niște persoane fizice și nu avem toate posibilitățile necesare.

Doamna Adela-Marinela Popa – Șef Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Vin eu în ajutorul dumneavoastră în această fază a strategiei. Categoriec nu mai puteți interveni acum în această fază, dar există etape ulterioare care vizează o oarecare monitorizare a activităților din cadrul strategiei, unde, de ce nu, chiar vă puteți implica.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Am și eu o scurtă intervenție pentru că ați pus o problemă reală care există. În primul rând când elaborezi o strategie și, s-a ținut cont de aceasta, noi n-am făcut disjunție sau nici nu am avantajat un actor cultural public în defavoarea unuia privat. Deci, am plecat de la actorul cultural, indiferent de proveniența lui, care trebuie sprijinit.

Pe de altă parte, ceea ce ați spus dumneavoastră este ceva care apare ulterior strategiei, pentru că strategia este un cadru general care ne permite să ajungem la un rezultat final într-un interval de timp, de obicei 3-4-5 ani, și aici dumneavoastră ați semnalat o problemă foarte reală, aceea ce ține de management-ul de proiect. Ori proiectul vine în urma unei strategii, ori acolo într-adevăr avem de lucru, dar nu poți să prinzi într-o strategie care e directorul artistic, pentru că ține de proiectul respectiv și de cel care face managementul în proiectul și atunci vom fi și mai eficienți. Pe de altă parte, gândiți-vă că recensământul din 2021 ne-a arătat că sunt 14 etnii în județul Timiș. Vă dați seama câtă diversitate culturală avem la dispoziție și cât de mult bine putem

face fiecărei comunități, pentru că eu cred că acesta e farmecul meleagurilor bănățene. Suntem foarte mulți oameni diferiți dar trăiesc pașnic într-un areal și au obiective comune.

Cultura este cea care ne apropie, ne împrietenește și nu ne desparte. Cred că din acest punct de vedere nu am atins potențialul maxim. Mai avem de lucru, dar ce ați spus dumneavoastră este corect și trebuie urmărit managerul de proiect, cum să facă proiectul să fie cel mai bun pentru ca strategia în final să aibă eficiență. Mulțumesc frumos.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Mulțumim și noi domnule consilier. Dacă mai sunt întrebări, intervenții din sală, vă rog să luați cuvântul.

Domnul Lupu Daniel – președintele Asociației Festivalul pentru Tineri

Întrebarea mea vine în contextul scenariului cel mai favorit, cel mai verde, cel al culturii pentru toți. Mai exact, aș vrea să înțeleg ce înseamnă cultura pentru toți. Vorbim de incluziune și, cum se spunea mai devreme, despre cele 14 etnii, pentru că dacă vorbim de cultura pentru toți, atunci înseamnă că practic trebuie să ne referim la cultură pentru toată lumea. Prin urmare, aș vrea să înțeleg mai bine ce înseamnă acest scenariu pe cultură pentru toți.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Acum, pentru că am în față tabelul, așa cum l-am conceput, cu analiza condițiilor necesare pentru fiecare scenariu în parte și dacă a primit verde, și ați spus că e cel mai verde dintre toate scenariile, vă explic ce înseamnă cultură pentru toți.

Dacă din cele 40, cred că 32 au primit verde, atunci toate înseamnă cultură pentru toți, adică dezvoltarea vieții culturale artistice adaptate la specificul comunitar din mediul rural și în urbanul mic din județul Timiș.

Adică să avem în vedere că un specific care poate pentru Timișoara ca oraș, nu este un specific al lor și să luăm în seamă sau organizarea de activități și acțiuni culturale în cartierele din titluri din Timișoara sau tot felul de alte care fiecare dacă au primit verde, ne-am gândit în cultura pentru toți ele sunt încadrate sau evenimente mai multe și de amploare mai mică.

Așa cum am spus, am desprins-o din ideea de politică publică. Da, politică publică, cum era ea formată în scenariul acela urban. La nivel cultural înseamnă că toți avem acces într-un fel sau altul la cultură și să ne gândim cum potențăm actul cultural. Și atunci potența este, așa cum am spus, când urmăriți acele condiții, dacă le-am pus verde, înseamnă că ne-am gândit aici.

Deci, cultura pentru toți este cea care ar realiza acel beneficiu pentru comunitate.

Domnul Lupu Daniel – președintele Asociației Festivalul pentru Tineri

Am înțeles. Noi, ca și asociație, am dezvoltat proiectul District 23, care este practic primul proiect din țară care unește trei festivaluri într-un singur concept care s-a întâmplat anul acesta în contextul de capital culturală, tocmai prin intenția de a face un festival pentru toți, ca să spunem așa, și avea trei festivaluri de nișă, mai mult sau mai puțin. Deci, am încercat cumva să unim aceste trei direcții diferite într-unul singur, tocmai pentru a avea toate masele, toate genurile de public.

Discutând despre strategie, poate este prima, este prematură întrebarea mea sau în fine, direcția pe care aș încerca să o subliniez în genul ăsta de evenimente este clar că finanțările care vin de la bugetul local județean nu vor putea acoperi magnitudinea evenimentului în sine și este de datoria noastră să găsim alte surse, asta în mod categoric, în schimb, este o condiție, cel puțin

pe TimCultura, care ne spune că nu avem o voie să vindem bilete într-o proporție mai mare de 20% din valoarea proiectului. Acest lucru este foarte dificil pentru un operator cultural care dorește să facă evenimente de magnitudine să acopere cei 80%, pe de o parte din finanțarea primită, care are o sumă destul de restrânsă, sau sponsori sau din nefericire, Timișoara este un oraș care încă mai are nevoie de educație pe partea de a plăti bilet pentru un eveniment de magnitudine.

Cu o părere de rău trebuie să spun, că încă mai are nevoie de ceva educație în direcția asta, probabil că pe măsură ce vor trece ani și evenimentele vor crește și publicul se va obișnui.

Și atunci, nu e o întrebare, este doar, nu știu, mai mult ca o direcție, ca o problemă de care ne-am lovit noi cumva și pe care aș dori să o ridic, pentru că mă gândesc că poate are relevanță pentru dumneavoastră sau nu, poate tocmai pe acest aspect, al anumitor piedici ci ca efect de care noi ne lovim în organizarea evenimentelor mari. Asociația, pe de o parte face evenimente mari, face și evenimente mici, dar cum lipsa evenimentelor de magnitudine în Timișoara este destul de mare, încercăm să acoperim și partea asta. Mulțumesc.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Eu sincer nu chiar pot și nu știu să răspund la partea administrativă, dar am prins aici una din condiții care la cultura pentru toți e super pliabilă. Într-adevăr, oamenii, așa cum am spus, sunt dornici de evenimente în spații libere și gratuite. E prinsă tot în cultura pentru toți. Asta a reieșit din tot ce am intervievat, adică acolo se duc oamenii cu precădere.

Deci, într-adevăr, trebuie lucrat la un fel de educare a publicului, de a-și plăti un bilet, de a considera că este parte din actul cultural numai faptul că receptezi cultură, ci și că plătești un bilet. Dar așa cum ați intuit această parte nu este o partea strategiei și cred că doar aparatul care este mai tehnic ne poate spune ceva în acest sens.

Doamna Adela-Marinela Popa – Șef Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Să știți că introducerea aceluia prag de 20% nu este o idee a Consiliului Județean Timiș. Este vorba de o prevedere legislativă din OG nr. 51 care reglementează finanțările pe cultură și tot ce depășește procentul de 20% înseamnă că este activitatea economică. Ori nu aveți voie să aveți o depășire în acest sens. Despre asta e vorba. Dacă am putea, am elimina-o, dar sunteți sub incidența legii și trebuie să găsiți dumneavoastră alte formule. Nu către noi trebuie să vă adresați, ci către Ministerul Culturii, către Guvern.

Ognr. 51 a fost de curând amendat. Ca atare, nu știu când o mai fac, dar puteți încerca să ar putea să ajute, pe alocuri.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Referitor la ceea ce spune doamna Popa, cred că se poate interveni legislativ, să se crească puțin procentul, că înțeleg că este o piedică pentru dumneavoastră mai ales la evenimente culturale de amploare.

Domnul Lupu Daniel – președintele Asociației Festivalul pentru Tineri

Da, exact. Vorbim de evenimentele foarte mari sau mari.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

În principiu, e corectă opțiunea, numai că depinde de legislativ. Nu putem să intervenim, dar nu e bătut în cuie pentru totdeauna, pentru că într-adevăr, întotdeauna la evenimentele culturale se găsesc greu banii ca să finanțeze respectivul eveniment. Noi aici facem tot posibilul să nu omitem vreodată cultura, ba, dimpotrivă, încercăm să alocăm maximul posibil.

Domnul vicepreședinte este aici și s-a subliniat de multe ori că sumele care au fost disponibilizate pentru proiectele culturale în Timiș au crescut de la an, deși nu a fost vorba nici măcar de stagnare, în condițiile în care în ultimul an chiar sunt probleme economice și știți aceasta.

Doamna Adela-Marinela Popa – Șef Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

În completare la ceea ce a spus domnul consilier mai spun că, față de anii precedenți, când dumneavoastră știți că deși se alocă pe alocuri sume mai mici, se încerca mulțumirea cât mai multor operatori culturali, din acest an, având în vedere că s-a modificat legislația specifică, suntem obligați, fie să alocăm suma întregă, fie să respingem proiectul. Acestea sunt cele două variante pe care le avem, și de aceea au și fost discuții multe anul acesta, pentru că au fost o noutate pentru beneficiari. Da, atâtea au fost fondurile, solicitările sunt extrem de multe. Întotdeauna suma alocată, când devine suma solicitată, se mărește de cel puțin șapte ori.

Deci, de aceea simțiți cumva nedreptatea când vine vorba de finanțări.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Ceea ce spune doamna Adela-Marinela Popa arată faptul că devin concurențiale proiectele pe care le depuneți și cu cât au impact mai mare, cu atât au șansa de a fi aprobate. Sunt și avantaje și dezavantaje, pentru că descurajează pe unii care sunt la început de drum, care poate nu realizează cel mai bun produs teoretic, pentru că urmează după ce primești finanțarea, să faci proiectul, dar în același timp proiectele bune într-un fel ia sarcina de pe cei care le organizează că primesc finanțare integrală.

E greu de găsit o balanță aici și de a echilibra, în urma unor experiențe de genul acesta, vom vedea cum se va proceda mai corect. Dar repet, tot cadrul legislativ este cel care ne dictează, cum putem și care sunt limitele noastre de competență. Mulțumesc.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Doamna Nadolu, spunea că în urma chestionarelor este o dorință foarte mare a publicului pentru evenimente gratuite. Pe noi, cei care organizăm evenimente pe TimCultura dar și toți cei care suntem aici, și apropo de colegul din spate cu superbul festival, felicitări, ne omoară chestia asta, vă spun în mod sincer. Noi ne-am lovit în weekend-ul în care am făcut festivaluri cu 100 de evenimente gratuite în Timișoara. Publicul din Timișoara are nevoie să fie îndemnat să cumpere bilet ca să avem evenimente reușite. E foarte greu pentru consiliul județean să susțină atâtea evenimente. E foarte greu pentru noi să susținem. E foarte greu pentru sponsori, pentru că toți am bătut pe la uși să găsim și sponsori. Ce am putea să facem aici? Adică nu spun să nu se dea deloc evenimente gratuite publicului, dar sunt zilele consiliului, zilele altor instituții, și nu știu dacă este bine să venim mereu cu gratuitate. Haideți să facem ceva care să aducă publicul și în direcția aceasta, cu gratuit mereu. Cred că poate ar trebui ca fiecare să vină cu câte o idee.

Eu m-am lovit foarte tare de problema de a umple sala Olimpia, în condițiile în care erau 100 de evenimente gratuite în weekend respectiv și să știți că a fost greu, foarte greu mai ales că era anul de Capitală Cultural Europeană.

În plus, mai și partea de instituții, cu tot respectul pentru colegii de la Teatru Merlin, că eu la toți care suntem în cultură le spun colegi, dacă noi avem bilete cu 10, 15, 20 lei, păi nu o să vină niciodată la mine părintele să ia bilete la 40-60 lei, chiar dacă spectacolul este fantastic, extraordinar, că știți cum e.

Și aici spunea domnul director Laurențiu Pleșa că există un cadru legislativ care nu permite instituțiilor de cultură, să aibă bilete mai scumpe. Toate chestiile astea, cumva adunate pe noi ne împiedică foarte tare să creștem deși noi luptăm destul de mult.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Răspunsul meu, mai mult ca teoretician, este că se poate face ce spuneți dumneavoastră dacă ne gândim că schimbăm paradigma, adică ne încadrăm în cultura ca business sau cultura pentru elite.

Acolo primește undă verde numai, deci nu-i vorba de spectacole multe gratuite și pentru publicul larg, este vorba de spectacole care să fie bine gândite pentru un public țintit, cu un bilet plătit pe măsură și tot ce ați spus dumneavoastră că este cumva discriminatoriu între diferite acte artistice. Dar paradigma nu se poate schimba la nivel teoretic. Deci, nu se poate schimba, așa cum ați spus, cu masa sau cu mulțimea. La nivel teoretic noi introducem, că nu arbitrar ne-am încadrat la această paradigmă. Tot feedback-ul care a venit inclusiv de la reprezentanții creatori de cultură și pe care i-am intervievat și focus grupurile, dar mai ales dinspre publicul consumator, ne-au făcut să ajungem la acea paradigmă în care ne-am încadrat noi. Asta este, asta se dorește, asta este trendul, asta, e paradigma pe care lucrăm, cultură pentru toți și de aceea s-a ajuns la acest lucru. Însă, nu este necesar să rămânem în paradigma respectivă.

Am spus încă de la început și poate vă mai amintiți că, pentru Timișoara, ca oraș, ar înclina puțin schimbarea paradigmei pentru elite. Dar de aici a pornit discuția cu privire la elite.

Să organizăm un fel de conștientizare a actului cultural și mai ales de educare a publicului pentru un act cultural de calitate, care dacă e de calitate trebuie și plătit pentru că s-a muncit pentru el într-un stil cu totul altfel decât pentru un act la care feedback-ul nu contează, ci contează să fie participare masivă.

Doamna Adela Ciobu – inspector de specialitate în cadrul Biroului de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Domnule vicepreședinte, dacă îmi permiteți aș dori să vin cu o mică completare la ceea ce a spus doamna profesor conferențiar.

Dacă diferențiem pe cei consacrați de cei neconsacrați este o discriminare din start. Ori publicul este judecătorul suprem și varietatea evenimentelor și gusturile diferă. Cine vrea se duce la muzică de operă, cine vrea se duce la domnul Lorenzo. Deci, sunt chestiuni total diferite.

Doamna Delia Nadolu - conferențiar la Facultatea de sociologie și psihologie în cadrul Universității de Vest

Da, dar spuneam doar să se cunoască toate actele de cultură pentru că acest lucru duce la educarea publicului, iar după ce le cunosc poate dau mai mulți bani pe bilet la evenimente.

Discuția este mult mai amplă chiar dacă din punct de vedere este simplă.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Intervin din nou pentru că problema este una reală și chiar vă înțeleg doamna Stancu că aveți dificultăți fiind un actor cultural privat. Pe de altă parte, noi suntem totuși o instituție publică și trebuie să ținem cont de actualul context economic al României.

Eu spun că este o obligație morală a unei instituții publice să susțină cultura de masă, și chiar dacă pare că vă dezavantajăm, că facem lucruri gratuite, să știți că ele nu sunt gratuite ci sunt susținute de la bugetul local. Gândiți-vă la faptul că oamenii nu au încă posibilități să poată să meargă spre cultură. Ori dacă vrem să ne dezvoltăm ca societate, cred că actul cultural este fundamental pentru a schimba mentalități, obiceiuri. Eu cât voi fi în poziția aceasta publică, ca ales al județului Timiș, voi susține ca instituția publică să producă evenimente, să le susțină financiar, astfel încât, cât mai mulți oameni, din cei peste 700.000 din județul Timiș, să aibă acces la astfel de evenimente culturale.

Pe de altă parte, înțeleg că un actor cultural privat are probleme în a-și atrage publicul, pentru că trebuie să-și acopere costurile, dar nu aș vrea să transformăm cultura, generic vorbind, într-un act economic, pentru că atunci ne pierdem. Aici e vorba de suflete, de oameni și de atragere spre lucruri care să ne schimbe viața și opțiunile în viață.

În încheiere, aș vrea să spun că noi, ca instituție publică, vom susține cât mai mulți oameni să aibă acces. Când va fi România bogată ca Germania, paradigma dumneavoastră va dispărea. Mulțumesc.

Doamna Minodora Stancu – manager Asociația Magic Suport

Eu n-am vrut să spun să nu fie deloc, să nu mă înțelegeți greșit. Mi-am exprimat poate nemulțumirea că a fost prea mult pe anul ăsta. Și mă întreb ce-am putea să facem să ducem publicul către a cumpăra bilete, raportându-mă cumva, poate și la alte orașe din țară, unde se întâmplă foarte multe evenimente de amploare, foarte mare, cu bilete plătite și unde e chiar și noi de aici mergem.

Deci, nu vreau să fiu înțeleasă greșit, nu sunt contra evenimentelor gratuite, mai ales că și noi am făcut evenimente gratuite pentru oamenii fără posibilități din județ. Am dus mereu spectacolele noastre gratuit, pentru copii. Deci susținem și acest lucru dar, publicul din Timișoara are capacitatea de a merge la evenimente cu bilete plătite. Deci, cumva, în încercarea mea de a găsi o soluție comună, aș vrea să mulțumim pe toată lumea. Acest lucru ne dorim atât noi cât și dumneavoastră ca instituție.

Domnul consilier județean Petre Mihăieș

Am spus că vă înțeleg și știu ce înseamnă să susții un eveniment la care ai spectatori care nu îți înțeleg actul cultural.

Cu acest lucru am început intervenția mea, dar am încheiat cu ideea că noi, ca instituție publică, trebuie să susținem un act cultural adresabil cât mai multor participanți, pentru că altfel ne pierdem identitatea ca instituție. Instituția aceasta nu depinde de mine, de domnul vicepreședinte, care temporar suntem pe niște funcții ca aleși locali. Deci instituția trebuie să ducă mai departe o posibilitate a noastră de a ne ridica cultural. Mulțumesc.

Doamna Adela-Marinela Popa – Șef Biroul de cultură, învățământ, minorități, sport și culte

Să știți că tot din perspectiva legislației pe care noi o folosim, avem cumva obligativitatea de a asigura cultura pentru tot ce înseamnă publicul larg. De aceea apare, și vedeți că se leagă lucrurile, inclusiv restricția de 20% la realizarea de către cei care beneficiază de fondurile publice

ROMÂNIA
JUDEȚUL TIMIȘ

CONSILIUL JUDEȚEAN TIMIȘ

pentru proiecte, de realizarea de beneficii ulterioare, cât mai consistente, și vă limitează tocmai în ideea de a se merge pe gratuitate pentru partea de act cultural.

De asemenea, să știți așa, din istoria finanțărilor, că în anul 1996, când a fost lansată prima agendă culturală a Consiliului Județean Timiș, ea a fost inițiată pentru susținerea culturii în mediul rural. Deci, mediul rural în acel moment avea mare nevoie de finanțare pentru a-și păstra tradițiile, obiceiurile, în speță patrimoniul. Gândiți-vă că atunci legiutorul n-a luat în calcul, mediul privat pentru finanțarea acestor evenimente și cu atât mai puțin implicarea ONG-urilor care a venit mai târziu.

De aceea cred că tot pe această linie se merge în continuare atunci când se dorește acordarea de finanțări nerambursabile, dar care ulterior obligă la gratuitate.

Deci, ținând cont de cele menționate, oarecum cred că se leagă lucrurile între ele. Am spus aceste lucruri ca să aveți un feedback.

Domnul vicepreședinte Alexandru-Constantin Proteasa

Mulțumim doamna Adela-Marinela Popa.

Dacă mai sunt întrebări, recomandări. Dacă nu, eu, vă mulțumesc tuturor pentru participare și implicare în această dezbatere.

Îmi doresc să ne revedem cu toții cu bine, sănătoși și mulțumiți.

Întrucât nu mai sunt alte intervenții declar închise lucrările acestei dezbateri.

Drept pentru care s-a încheiat prezenta Minută, astăzi 24 octombrie 2023.

ȘEF SERVICIU,
Doina-Adriana TĂRILĂ

**Responsabil pentru relația cu societatea
civilă în aplicarea prevederilor
Legii nr.52/2003,**
Cornelia-Mihaela COADĂ

Întocmit,
Inspector de specialitate IA
Aurelia CAUC

Timișoara la,
24.10.2023